

Jólini voru í nánd, og øll vistu, at okkurt forkunnigt mundi koma upp á hillarnar í Piddasa handli, nú høgtíðin nærkaðist, bæði til matna og ikki minst uppi á toystovuni, har alskins klædnapløgg voru at fáa fyri ikki at tala um leiku, ið upp til høgtíðina mundu fylla at kalla alla norðaru síðuna á hesum í okkara barnaeygum stóra rúmi, har ovari endi var stúgvaður við undirklæðum til bæði harrar og damur, ella sum Elkin hjá Mallu so fínliga rópti fyri “lingeri”.

PETUR MARTIN PETERSEN

Hvat tað mundi vera, segði hon okkum ongantíð. Kanska visti hon tað ikki sjálv; men tann fínligi tónin hon segði tað í, fekk okkum, ið hvussu er, at skilja, at tað ikki var nakað fyri okkum dreingir. Móti Ribarhúslofti hingu klædningarnir frá Falbe Hansen. Teir mundu mest verða seldir til dreingir, sum skuldu konfirmerast og ungar fríggjarar, sum skuldu giftast. Omaneftir móti skrivstovuni voru skógvarnir. Svartaskógvar, gummiskógvar og -stivlar.

Ribarhúsloft

Klovstivlar, oljudansar og sydvestar voru – sum eg minnst – altíð goymdir inni á Ribarhúslofti, har mær altíð dámdi at koma; tí her var ein heil verð av ymsum gomlum, sum kom í land

JÓL Í PIDDASA HANDLI NIÐRI Í STØÐ Í FUGLAFIRÐI

av sluppunum, tá ið tær vórðu lagdar fyri veturin. Gamla byrsur, kumpassir, radiotól, logg, karbidlyktir o.a., og so voru har eisini kassar og hillar við gomlum pappírum og bókum. Alt hetta var tilíkt, sum hoyrði til skipini ella handilin, sum var

gamal og mundi vera millum teir heilt stóru í landinum tá. Her sat eg eisini mangan og pakkaði skamtirnar við kryddi og laurburjabløðum til skipini at hava við, soleiðis at tey eisini kundu koma aftur við nøkrum tunnum av kryddsild – og her var eisini

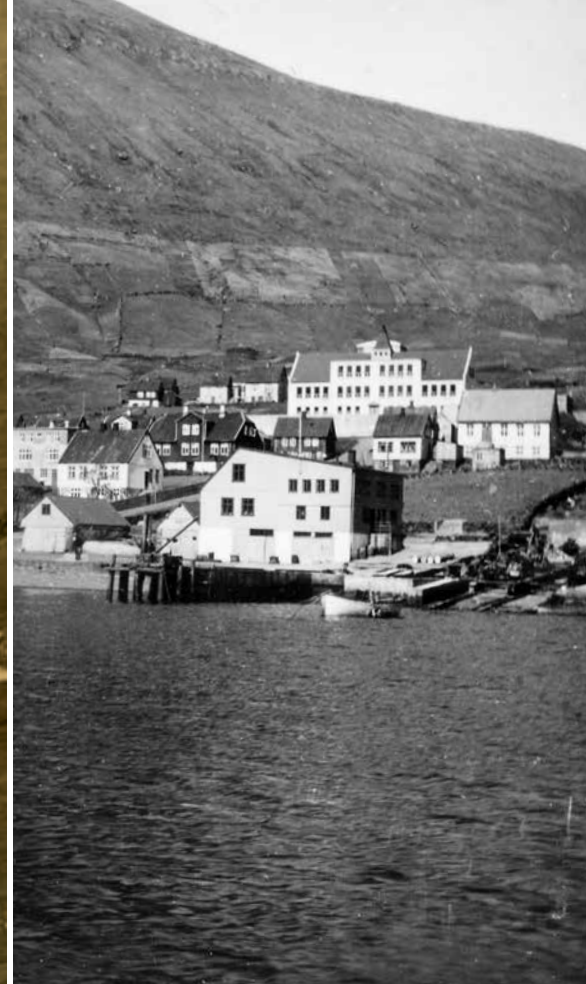
Fuglafjörður í 1930-árunum. Bearnaise liggur við Kolbrúnna. Omanfyri eru Stórhús, Kolhúsið og Koksið. Piddasa handil sæst oman fyri brúnna heimi í Stoð. Fiskur er breiddur omanfyri. © Petur Martin Petersen

spruttskápið, har menn upp undir høgtíðirnar sníktu seg eftir brennivínsransónunum frá Veru ella Katrupp, sum teir í mongum førum krógvaðu sær niður í eina tóma margarineskju, og bjargaðu sær út gjøgnum Ribarhúsdýrnar vestanfyri.

Skrivstovan

Omaneftir á Toystovuni var ein hurð, sum fólk pikkaðu uppá, áðrenn tey fóru innar. Hetta var hurðin innar á skrivstovuna, har pápi mín, Erhardt, sat við eitt stórt skriviborð beint innan fyri eina skivu, sum var tað fyrsta, tú komst til innan fyri nevndu hurð.

“ Her sat pápi mín við eini slitnari handriknari teljmaskinu og fekst við pappír av øllum slagi viðvíkjandi handli og skiparakstri.

Handilin niðri í Stoð við fiskastykkinum omanfyri, missiónshúsinum og 1936-skúlanum, meðan hann enn hevði torn. Norðan fyri Skarðsá síggja vit inn á bedingina. Heiman fyri handilin síggjast húsini hjá Hans Jacob í Stoðni og Andrasi Samuelson, sum bæði hava verið sýslumanshús.

© Petur Martin Petersen

Hann var høvuðsbókhaldari. Yvir av honum sat sumbingurin, Dánial Jákup Kjærbo, og bókaði, og oman móti niðara brósti sótu Rigmor hjá Liasi á Skipanesi og Mourentsa hjá Hilmari og roknaðu út lönir til alt arbeiðsfólkið, ið starvaðist í hesi fjältáttaðu fyrirtøku. Tær passaðu eisini telefonumstillingarborðið, sum hekk í norðasta horni á niðara bróstinum. Heiman fyri tær átti Theodor farbróðir sítt pláss. Hann var bæði skrivstovustjóri og varastjóri. Hann sat, soleiðis sum eg

dugdi at síggja gjögnum míni barnaeygu, fyri tað mesta við einum svørtum kalkuleringsvindara, ið kundi ganda vøruprísirnar fram skjótari, enn tú blunkaði.

“ Upp at hansara skriviborði var eitt lægri borð við eini elligamlari Remington skrivimaskinu, sum eg longu – áðrenn eg dugdi bókstavirnar

– lærði at hámeta, tí at eg við henni kundi gera mær tekn á pappír, sum pápi dugdi at lesa fyri mær. Við skrivimaskinuborðið stóð eitt lítið borð afturat. Har stóð laboratoriið, eitt lítið glaskáp, har Theodor legði smáar bitar av klippfiski í fyri at kann eftir, um fiskurin var nóg turrur. Í ovasta krókinum – heiman fyri

Ovast: Á skrivstovuni – Mourentsa hjá Hilmari uttan fyri diskini á skrivstovuni, Erhardt situr og skrivar – og Dánjal Jákup Kjarbo situr við bókhaldinum. – Niðast vm.: Mourentsa situr og skrivar – og skrivstovustjórin Theodor situr og kalkulerar. – Niðast hm.: Dánjal Jákup blaðar í bókhaldinum, Rigmor hjá Eliasi á Skipanesi passar umstillingina og Mourentsa situr við lönunum. © Elenita Hansen

kolovnin – stóð pengaskápið, sum abbi – Gamli Sámal Petur – í sínari tíð hevði fingið í brúdleypsgávu frá beiggjanum Óla, tá ið hann í 1904 gifti seg uppafur við ommu míni, Juliu, av Eiði, eftir at hann hevði sitið einkjumaður í átta ár við fimm børnum. Elsti bróðirinn, Sámal Petur, sum átti handilsvirkið, var aðalstjórin

og tann, sum fólk fóru til, tá ið á stóð at fáa arbeiði, ella okkurt annað var, sum hann skuldi vita um. Hann hevði sína egnu skrivstovu, har eitt lítið skriviborð stóð oman móti vindeyganum, ein sofa móti heimara veggi og ein bókahill við skipsdagbókum móti ovara veggi. Í erva á hesi bókahill stóð eitt reiðiliga stórt

Fedgarnir Sámal Petur (Pidði) og Bergur á brúnni niðri í Støð niðan fyri handilin og fiskakjallaran. Aftan fyri teir petroliumstunnur á sementinum. Høgrumegin síggja vit Skarðsá og húsini hjá Gamla Sámal Peturi við flaggstong frammanfyri. Yviri á bedingini stendur ein jolla. Myndin er tikin seinast í 1930-árunum.

© Eyðgerð Petersen

Á handilstrappuni, vinstrumegin frá: Arthur á Støðini, Vilborg hjá Steingrími, Ninnema hjá Skómakaranum, Marius á Miðstovugeilini, Petur Martin hjá Erhardti, Annika hjá Einkjuni og Helena hjá Ansgari.

© Judith Olsen

úrval av sigarkassum, sum bæði vórðu brúktir til at selja burturav og til at bjóða burturúr til teir gestir, sum upplivdu ta dýrd, at sleppa innar at sita í sofuni. Her komu skiparar á vitjan, áðrenn teir fóru tær longu ferðirnar við skipum felagsins, og her komu teir at siga frá, tá ið teir komu aftur undan Íslandi ella Grønlandi ella høvdu verið niðri í Skotlandi ella Bretlandi við fiski. Jú, her var ein støðugur meldur av alskyns virkseimi, ið rakk heilt úr heima-beitinum og út í stóru verð. Her hingu eisini á bróstinum øll fiskadiplomini, sum fyrirøkan hevði fingið fyri væl virkaðan fisk upp gjøgnum tíðirnar. Ja, hevði sofan

inni á stjóraskrivstovuni dugað at sagt frá søgum, høvdu tær verið áhugaverdar at hoyrt hjá okkum, sum nú eru uppi á døgum.

Eg, sum í heilum í barnaárum mínum átti mína dagligu gongd innar á skrivstovuna at vitja pápa mín og møguliga fáa eitt oyra at keypa mær góðgæti fyri, minnst hesar menn, sum vitjaðu á stjóraskrivstovuni.

“*Teir høvdu ofta eina sigar í munninum, tá ið teir komu út aftur, tá ið teir høvdu sagt frá um longu ferðir sínar um høvini.*”

Bergur, sonur yngra Sámal Petur, róptur Pidði, dugdi óføra væl at gera søgur. Hann fekk billað mær inn, at skipararnir fingu eina stóra sigar fyri ein grønlandstúr og eina lítla sigar fyri ein íslandstúr, og soleiðis varð eg fleiri enn eina ferð sum góðtrúgvín smádrongur frásøgumaður og segði undarligar søgur, sum betri vóru ósagdar.

Krambúðin

Niðriundir var sjálv krambúðin, har abbi mín hevði byrjað sín handilsskap 4. jóladag í 1887 við so mongum sløgum av vørum á hillunum, at fólk øtaðust. Onkur segði seg at hava talt upp í 20 sløg. Ja, nú stóð verðin ikki leingi afturat. Hugmóð helt onkur annar. Men tað var tá, og nú var nú, og eg var smádrongur mitt í seinastu öld. Jólíni vóru í hondum, og eg var 12 ára gamal settur at ganga handilsfólkunum til handa og at ganga ørindi. Mesta var at bera vøru av Ribarhúsi og

Ovast: Obert við kassaapparatið, Bakka-Pól aftan fyrir Ragnu hjá Jensi, sum ballar okkurt inn. Rigmor hjá Eliasi á Skipanesi, Vilborg hjá Steingrími og Judith hjá Sjúrdi standa og hyggja at. – Niðast vm.: Við miðdiskin innan fyri skivuna. Vinstrumegin frá, Jonna á Hellunum, Judith hjá Sjúrdi, Vilborg, Rigmor, Ninnema hjá Skómakaranum og Mourentsa hjá Hilmari. Longst vinstrumegin sæst kassaapparatið við rulluni, ið helt skil á soluni. – Fremst, vinstrumegin frá, Judith hjá Lutheriu og Ragna. Niðast hm.: Judith hjá Sjúrdi, Ragna, Judith hjá Lutheriu og Ninnema í trappuni upp á Toystovuna. © Judith Olsen

út í handilin at seta á hillarnar ella stoyta í skuffur. Var tað hveiti elle rugur, máttu boð fara efir Bakka-Póli ella Oberti, og so komu teir eftir 100 pounds sekkjunum og stoyttu teir í stóru skuffurnar beint við Ølstovuna, sum skotið undir loftstrappuni æt. Her kundu krambakalurin, Bakka-Pól, og einar fyra fimm

gentur – í mínari fyrstu tíð í handlinum, sum eg minnst – Annika hjá Einkjuni, Judith hjá Elspu Malenu, Anna hjá Hilmu og Vilborg hjá Lenu hjá Steingrími fáa sær ein lítlan steðg við einum drekkamunni í stravna meldrinum millum krambahillarnar og skivuna, har loðið var av fólki, tá ið høgtíðin nærkaðist.

Gamli handilin niðri í Støð fyri umbyggingina í 1928. Fólk standa í handilstrappuni, maðurin við keksskassum undir hondini – og niðan fyri fiskakjallaran er virksemi. Fiska-vektin sæst norður móti Skarðsá. Ein maður stendur við hjólbøru og ein annar stákast við ein fiskastakk. Motorbátur liggur úti fyri og aðrir við brúnna. © Petur Martin Petersen

Niðan móti Gamla kontóri beint yvir av petrolíumspumpuni var skápið við barberspritti og hárvatni. Í erva skáp, sum kundur læsast, og í neðra skuffur. Hví skápini skuldu kunna læsast, visti eg ikki tá; men seinni skilti eg, at spritt og hárvatn var forboðin vøra til summar menn. Serliga var tað einaferð, at ein

Judith hjá Sjúrdi, Vilborg hjá Steingrím, Judith hjá Lutheriu og Ninnema hjá Skómakaranum standa við miðdiskin í krambúðini. © Judith Olsen

fremmandamaður kom og skuldi keypa luktilsi til konu sína, og Obert, sum goymdi skápslyklarnar í lykaskápinum inni á Gamla kontóri, noktaði, tí kona henda sama mann júst hevði ringt og tikið lyfti av honum um ikki at selja manni hennara nakað, sum bar brá av luktilsi. Maðurin bleiv firtin. Reyk í øðini upp loftstrappurnar og innar á skrivstovuna í erva, har hann bað um viðtalu við stjóran, Theodor, at siga honum, at tey høvdu ein ófólkligan mann niðri í handlinum, og at hann bara skuldi geva stjóranum tey ráð at geva hesum manni summarfrí tvær ferðir um árið – eitt hált ár í senn. Og so fór hann avstað aftur í somu øði, steðgaði á í toystovuni, og bað Elkin senda konu síni eitt sindur av lingersi við postinum.

Mitt í handlinum stóð ein diskur við størri og smærri skuffum til tær finaru kolonialvørurnar. Her var ymiskt kryddari, og her vóru turkaðar fruktir og te og kaffi og tilsetningur, sum tú bara keypti av og á í smáum nøgdum, og her stóð eisini skálvektin, har tú legði eitt lítið lodd í aðra vekt-skálina og vøruna í hina. Eitt fjórðingspund av tei ella kaffi, eitt lodd av kaneli o.s.fr. Ótrúligt sum tey dugdu væl at gera kramarhús at lata vøruna í. Um vøran vág í meira lagi til eitt kramarhús, ja, so vóru límaðir pappírposar til hetta; men ikki mátti oyðslast við posunum.

“ Á kolonialdiskinum stóð eisini kassaapparatið. Henda nýggja uppfinningin, har tú at kalla kundi vinda peningin inn á ein pappírstrimmil og halda skil á hvørjum oyra, so hvørt tað fór í skuffuna.

Undir kassaapparatinum var eplakassin við eini skeið av teinajarni – átøk einum eyskari. Á einum stólpa hingu teir størri pappírposarnir – teir smærri hvítir og teir størri brúnir og nógv sterkari enn teir hvítu. Teir vóru ætlaðir til mjøl, sukur og epli. Á hinum endanum á miðdiskinum stóð ein stættur við pappírrollum í ymsum breiddum til at pakka tær vøurnar í, ið ikki fóru í pappírposar.

Minnist ein mann, sum hvørji jól keypti upp í tveir stórar, brúnar pappírposar av sukri, og Bakka-Pól, sum oftast hevði við tær tungu skuffurnar at gera, bilsin ella listilærdur spurdi, hvat

hann skuldi brúka alt sukrið til, fekk tað svar, at maðurin hevði funnið nakrar vetrarrabarbur, sum skuldu súltast til jóla.

“ *Omaneftir var ostadiskurin, har rundir danskir og hálendskir ostar lógu við páleggsmaskinuna – hetta handrikna undurtólið, sum kundi skera bæði speigi- og kálvapylsuna í júst so tunnar flisar, sum tú vildi hava.*

Undir hesum diski var Lurmærket Smør, Vita Margarine og Oma Palmin. Her gav onkuntið av at bíta, tá ið ein kona kendi seg snýtta, tá ið hon sá Obert viga sær eitt ræst ostastykki, sum var í so holut, sum ostar jú kunnu vera. Tá ið Obert vardi seg við, at hon fekk holini fyri einki, vildi konan ikki trúgva honum, tí at tey høvdu jú eisini verið á vektini. Um Obert dró holini frá ella ikki, sigur søgan einki um.

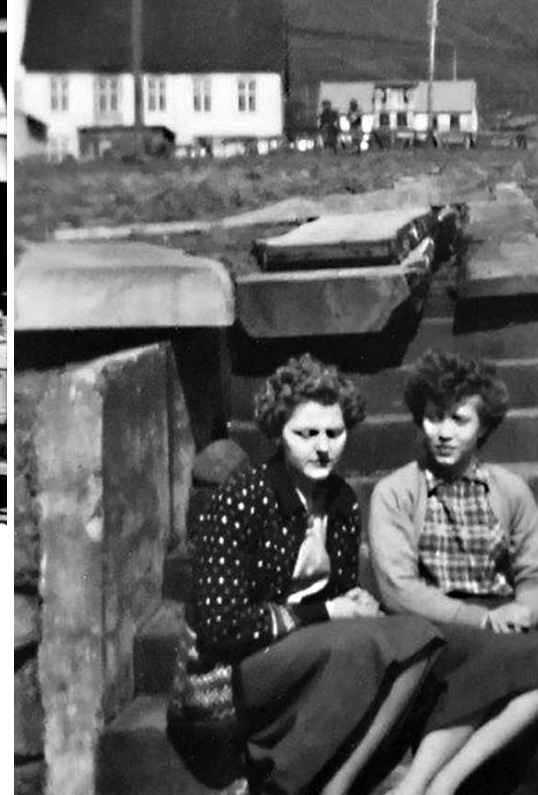
Omaneftir frá ostadiskinum vóru smáamboð til húsarhaldið, bustir, skrubbur, tvøgur og lappar, og á norðara veggnum niðan fyri skivuna porselensvørur og køksamboð – mest grýtur, pannur, soðspónar og oysur, og í vestara enda móti Ribarhúsi stóðu pakkar við sápu- og vaskipulvuri,

Judith hjá Lutheriu, Ninnema hjá Skómakaranum, Judith hjá Sjúrdi og Vilborg hjá Steingrími í ísenkramkrókinum við niðara vegg í krambúðini. © Judith Olsen

Persil, Valo og Sunlight sápu og spønum og blálsi og nøkrum pakkum av Palmolive sápu, sum bara nøkur fá keyptu til fínari brúk.

Yvir móti lágu Ribarhúshurðini vóru hillar við ymsum fínari matvørum og í neðra skuffur til ditto og so ein húkaskuffa, sum vit keyptu okkum seiðahúkar, teymasnøri og stáltráð úr til seiðamurtatráður okkara.

Úti undir skivuni stóðu altíð nakrar ølfløskur, sum vóru góðar at hava við hondina, tá ið enskir trolaramenn komu á vitjan. Og tað var heldur ofta. Teir tóku niðara enda á skivuni og stóðu so har við hvør sínari ølfløsku. Sjálvt um teir kundu vera eitt sindur mælskir, minnst eg teir bara sum fittar menn, sum samdust væl við nógvar av teim eldru fuglfirðingunum. Teir høvdu eisini mangan verið við ensku trolarunum, sum komu inn í ymsum ørindum. Ovari endi av skivuni var altíð tøkur til viðskiftafólk. Gólvið uttan fyri skivuna var úr betongi, og her fór

Bakka-Pól ofta, tá ið dagurin var liðin, við einum gøtukusti og sópaði ruskið, sum endað var á gólvnum, út gjøgnum dyrnar. Var ein fløska stoytt, ella menn høvdu verið ov dúgligir við skráini, meðan teir prátaðu, ja, so varð býdrongurin sendur yvir í Bedingina eftir einum posa við saguspønum at stroya á gólvið, so lættari var at fáa tað reint.

Handilin við stóra fiskastykkinum omanfyri. Fiskastakkar vardir í presendingum síggjast á stykkinum. © Petur Martin Petersen

Ríbarhús

Inni á Ríbarhúsi valdaðu uttanbudamenninir meira einsamallir. Her tók Bakka-Pól ímóti vøru gjøgnum vestaru dyrnar, ella dyrnar niðaneftir, sum vóru

Tær eru farnar út í sólina eina lotu. Anna á Buð, Judith hjá Sjúrdi, Ragna hjá Jensi, Ninnema hjá Skómakaranum og Vilborg hjá Steingrími í trappuni niðan á fiskastykki oman fyri krambúðina. Eikiplátur til bedingina liggja á fiskastykkinum. © Judith Olsen

passaliga høgar til lastina á bilunum hjá Vørðhamar, Jov, ella Hjalmari. Her lá eisini siropstunnan, tú altíð kundi keypa tær upp í eina krukku av siropi úr. Um veturin, tá ið kalt var, rann siropurin sera spakuliga, og tá kundi tað henda, at onkur gloymdi, at kranin stóð frá til at fylla eina krukku, og so kundi flóta yvir. Onkuntíð var heilt galið, og tá bleiv farið yvir í Bedingina eftir saguspønum at taka tað ringasta upp við, áðrenn Theodor kom til arbeiðis.

“Gjøgnum vestaru Ríbarhúsdyrnar fór vøran, sum skuldi koyrast út til tey ymsu viðskiftafólkini. Her var tann nýggja tíðin eisini komin frammat í 1950-árunum.

Ein og hvør handil við virðing fyri sær sjálvum hevði eina býsúkklu. Á henni kundi tú hava eina trivaliga pappeskju framman og eina minni aftan, so nú lá væl fyri at koyra vøru út; men upp undir høgtíðina kundi ofta vera seint, áðrenn komið var til hús um kvøldið, tí pappeskjurnar við jólagóða vóru tá ofta nógv.

Í 1950-árunum kom eisini eitt annað “vidundur” inn á Ríbarhús. Hetta var ein elrikin kjøtmaskina, sum kundi mala alt

slag av kjøti til tað fínasta fars. Vanliga var tað danskt kvígukjøt, ið malið varð; men tað kom eisini fyri, at ein kúgv úr bygdini bleiv dripin og seld til handilin. Tað var vist eitt slag av skyldu hjá handlinum at taka sær av hesum neytakjøti, sum bæði kundi vera gott og ringt. Var tað ein feit kvíga, sum dripin varð, stóðst eingin trupulleiki av hesum; men var tað harafturímóti ein gomul ússalig skrinda, ja, so frættist tað eisini skjótt um bygdina, og so kundu fólk aftra seg við at keypa, so leingi, tey óraðu, at henda skrindan var í umfari. Tá plagdi Theodor at siga við uttanbudamenninar, at skrindan skuldi út á Ísvirkíð til “foredlingar”. So gekk ein tíð, og so kundi henda, at ein feitur danskur kvígukroppur kom í handilin, og so segði Theodor, at nú skuldi ein fjórðingur av danskari kvígu malast saman við einum fjórðingi av skrindu, og tá ið spurt varð, hvat hetta valafarsið, sum nú kom úr kjøtmaskinuni, var, skuldi bara verða svarað: “sorterað” farskjøt, og tað var jú so satt, sum tað varð sagt. Var tað nú á døgum, høvdu vit kanska selt skrinduna sum vistfrøðiligt fyrsta floks kjøt, og feita danska kvígan kanska hevði havt trupulleikar í nálar-eyga matvørueftirlitsins.

Býsúkklan og neytafjórðingurin

Minnist einaferð, eg hevði verið við býsúkkkluni úti á Ísvirkinum eftir einum neytafjórðingi, sum mundi víga líka nógv sum eg. Jú, tað gekk væl, til eg skuldi steðga við Ríbarhús, men har rendi eg

meg í eitt hol í vegnum, soleiðis at súkklan við neytafjórðinginum á bakkanum frammanfyri bóltaði rút og bæði neytafjórðingurinn og eg endaðu í rununi á vegnum. Og við eitt vóru bæði Theodor og Annika hjá Einkjuni har. Neytafjórðingurinn dálkaður við sandi og runu, og eg við eini skurslaðari nøs og pannu. Tá ið Theodor fór at hava at mær fyri at hava spilt kjötið, minnst eg, at tað bleiv ovboðið hjá Anniku. Og hon var ikki mjúk við Theodor. Um hann ikki sá, at neytafjórðingurinn var ein deyður lutur, men at drongurinn var bæði livandi og blóddi. Og so endaðu Annika og eg inni á Ølstovuni, har hon reinsaði skamfilini í andliti mínum og tetti tey við Hansa Plasti, sum tá júst var komið í skuffurnar undir sprittskápinum hjá Oberti at liggja. Og tá ið eg hevði fingið ein drekkamunn frá henni, kom eg so við og við fyri meg aftur, og verri bleiv ikki, at Theodor dagin eftir blíður spurdi, hvussu til stóð hjá mær, og neytafjórðingurinn kundi væl brúkast, tá ið hann hevði verið til viðgerðar á kjøtborðinum hjá Bakka-Póli.

“**Áðrenn neytafjórðingarnir endaðu í kjøtmaskinuni, vórðu teir sagaðir sundur á borðinum við vestaru Ribarhúshurð.**

Hetta borð bleiv vaskað og skrubbað hvønn dag, og gólvið undir tí bleiv skravað við eini skuplu, so reinførið var í hásæti og undir støðugum eftirliti av kundunum, sum ofta stóðu við borðið og søgdu honum, ið sag-

Judith hjá Sjúrði ger reint við kjøtmaskinuna framman fyri pappeskjurnar við Molly-mjólk inni á Ribarhúsi. © Judith Olsen. – Høgrumegin: Kaj Eli hjá Eliasi á Skipanesi og Annika hjá Einkjuni tóma skrelluna á sjógv. © Petur Martin Petersen

aði, hvussu teirra kjøt skuldi sagast, um tað nú skuldi brúkast til eina steik ella okkurt annað. Við kjøtborðið stóð skrellan, har alt rusk úr handlinum fór í, og tá ið handilin læt aftur, fór býdrongurinn oman á brúgvarendan og tømde ruskið á sjógv. Hugsji, at tað bleiv ansað eitt sindur eftir, at hetta bleiv gjørt á høgætt, so ruskið, sum nógv fleyt omaná, rak út eftir fjórðinum.

Vørugoymslan

Ribarhús var annars fyllt við teirri goymslu av vørum, sum í smáum nøgdum fyltu hillarnar í krambúðini. Við heimara vegginn fyrst epli og leykur, og so øl og sodavatn, og so mjøl – hveiti og rugur til mannaføði, og mais og oljukøkur til kríatúrini og fenaðin. Undir trappuni upp á Ribarhúsløft stóðu margarineskjurnar við tveimum tveinspennum uttanum, ið lagaliga skuldu smoyggjast av, soleiðis at eskjan ikki tók skaða, tí Thorshavns Mælkeforsyning og Margarinefabrik skuldi endurnýta hana. Undir loftsbjálkunum hingu speigipylsur og royktar fleskasíður í ymsum støddum og skapum, og á miðj-

Tey hugna sær niðan fyri fiskakjallaran – vinstrumegin frá: Helena hjá Ansgari, edelingurin Kristian í Køk, Annika hjá Einkjuni, Kristian Sofus Eldevig og Bjarti Hansen. © Petur Martin Petersen

um gólvi træílatið við grønsápu, krossfínerkassar við Ceylon tei og tjúkkir posar við brendum kaffibønum, sum malnar vórðu úti í handlinum í kaffimylluni við kassaapparatið úti á miðdiskinum.

Fiskakjallarinn

Í kjallaranum ráddi Kristian í Køk, hesin edilingurin av einum manni, sum bara tosaði væl við øll. Hann tók ímóti fiski frá út-

Ovast vinstrumegin: Teir vraka fisk á betongini niðan fyri fiskakjallaran. Onkrir bera til og onkrir taka frá. Aftan fyri vrakararnar síggjast Toftaneystið, Høgnahús og Askhamsa pakkhús og kirkjan. © Sigurd Petersen. – Ovast høgrumegin: Vinstrumegin frá – Annika hjá Einkjuni, Ninnema hjá Skómakaranum standa og Helena hjá Ansgari situr við Esso bensinpumpuna niðan fyri handilin. © Petur Martin Petersen

róðrabátunum, sum avreiddu við brúnna niðanfyri. Fiskurin bleiv kastaður upp á brúnna úr bátunum og fingin í fiskakassar, sum bornir ella koyrdir vórðu við hjólbøru niðan á fiskavektina hjá Kristiani, og hann ansaði nágreiniliga eftir at viga rætt og føra avreiðingina inn í eina protokoll, sum hann hevði á einum disk í einum lítlum kliva. Og tað var javnan, at viðskiftafólkini, tá ið liðugt var at keypa í handlinum í erva, fóru oman til Kristian at keypa sær ein ella tveir fiskar at koyra í pottin. Annars bleiv fiskurin flaktur og fingin í salt, um nóg mikið varð avreitt.

Bensinpumpan

Niðan fyri fiskakjallaran – nakað heiman fyri heimaru dyrnar – stóð bensinpumpan, har bæði bilar og bátar komu at keypa bensin. Ofta vóru tað mannfólkini í handlinum, sum passaðu pumpuna, sum var handrikin. Fyrst førkaði tú eitt handtak fyri at lata upp fyri bensinpumpuni, sum hevði tvey glasílot, so vant tú við einum handsvingi bensinið upp í annað glasílatið á pumpuni, og meðan bensinið rann niður í ein dunk hjá honum, ið keypti, ella í ein biltanga, so vant tú meira bensin upp í hitt glasílatið, soleiðis at skjótari skuldi vera at avgreiða viðskiftafólkini.

“ Jú, sigast kundi, at skundmikla nútíðin longu í 1950-árunum hevði gjørt sína innrás í bygdina.

Bananir at fáa hjá Pidda!

Ja, so vistu vit, at jólini vóru í hondum, tí við bananirnar vóru súrepla- og appelsinkassar og perueskjur... og so kundu tveir smáir trækassar standa nærindis við fikum og dadlum í. Jú, vit – sum gingu í hesum slaraffinlandinum av góðgæti – merktu sanniliga at høg tíðin var í hond, og ikki var sørt, at onkur dadla ella fika smoygdi sær upp í munnin, meðan vit gróvu tær leysar úr kassunum at leggja á bakkar úti í handlinum.

Og enn í dag merki eg ein smakk av jólum, tá ið eg á vetrardegi síggi bananir, súrepli, perur og appelsinir í handlinum ella fáa eina fiku ella dadlu í munnin.